

'ศคินทร์' พันธธงไทยไม่พร้อมด้านแรงงาน แนะนำรัฐบาลเร่งจัดการปัญหาก่อนเข้า AEC

นักวิชาการศคินทร์ออกโรงเตือน
รัฐบาลเร่งพัฒนาบุคลากรทั้งระบบแบบจัด
เต็มทั้งระยะสั้นและระยะยาวรองรับความ
ต้องการแรงงานหลังเปิดเสรีอาเซียน ย้ำ
ชัดอีก 3 ปีมีปัญหาขาดแคลนแรงงานทั้ง
ปริมาณและคุณภาพขั้นรุนแรงในทุกระดับ

รศ.ดร.ศิริยุพา รุ่งเรืองสุข ผู้อำนวยการ
การหลักสูตรการบริหารงานบุคคล
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศคินทร์ แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศคินทร์) เปิด
เผยถึงความคืบหน้าการเตรียมความ
พร้อมของนายจ้างลูกจ้างในกลุ่มประเทศ
อาเซียนช่วงโค้งสุดท้ายก่อนเข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปลาย
ปี 2558 ว่า "ประเทศไทยยังไม่พร้อม" ใน
แง่ปริมาณและคุณภาพของแรงงานรวมถึง
ความสามารถในการบริหารทรัพยากร
บุคคล โดยที่ไทยยังขาดแคลนปริมาณ
แรงงานค่อนข้างรุนแรงในแทบทุกระดับ
และแรงงานไทยมีคุณภาพในระดับปาน
กลางเท่านั้น ส่วนประเทศที่ขาดปริมาณ
แรงงานรุนแรงแต่แรงงานมีคุณภาพสูง
คือ ประเทศสิงคโปร์

ส่วนประเทศที่แรงงานมีปริมาณ
มากและมีคุณภาพพอสมควรสามารถเผื่อ
แผ่ให้เพื่อนบ้านได้ใช้ คือ ประเทศ
ฟิลิปปินส์ สำหรับประเทศมาเลเซีย มี
ปริมาณแรงงานและคุณภาพของแรงงาน
หนุ่มสาวที่เพียงพอใช้สำหรับประเทศตัว
เองเท่านั้น และประเทศที่มีปริมาณ
แรงงานมากมายและมีคุณภาพพอมเยา

คือ ประเทศอินโดนีเซีย ส่วนกลุ่มประเทศ
ที่มีปริมาณแรงงานพอประมาณและมี
คุณภาพพอมเยาคือ กลุ่ม CLMV (กัมพูชา
ลาว เมียนมา และเวียดนาม) สุดท้าย คือ
บรูไน เป็นประเทศที่มีปริมาณแรงงานไม่
มากนัก แต่มีคุณภาพของแรงงานที่ใช้
ได้

สำหรับในด้านของค้กรนายจ้าง
เมื่อพิจารณาความพร้อมจากความ
สามารถในการสรรหา พัฒนาและรักษา
พนักงานที่มีคุณภาพนั้น ในแง่มุมนี้ ผล
สำรวจ Global Talent Index (ดัชนีวัด
ความสามารถในการบริหารจัดการ
พนักงานคุณภาพระดับโลก) ชี้ว่า สิงคโปร์
นำหน้าประเทศอื่นๆในอาเซียนแบบทิ้ง
ห่าง อันดับ 2 คือ มาเลเซีย ตามด้วย
ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม และรั้งท้ายด้วย
อินโดนีเซีย

ส่วนด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน
เข้า-ออกนั้น รศ.ดร.ศิริยุพา กล่าวว่า
ถึงแม้ว่าจะไม่มี AEC เกิดขึ้นก็มีการ
เคลื่อนย้ายแรงงานเข้า-ออก ประเทศไทย
ก่อนหน้านั้นมาเป็น 10 ปีแล้ว โดย
แรงงานทุกระดับที่เป็นช่างฝีมือและ
แรงงานที่มีทักษะความเชี่ยวชาญสูง เช่น
แพทย์ พยาบาล ได้เดินทางออกนอก

• ศร.ดร.ศิริยุพา รุ่งเรืองสุข

ประเทศไปหารายได้ที่ดีกว่ามานานแล้ว
ส่วนแรงงานระดับล่างที่ไม่ค่อยมีฝีมือจาก
ประเทศเพื่อนบ้านก็เดินทางเข้า
ประเทศไทยมารับจ้างนับเป็นล้านๆคน
เนื่องจากแรงงานระดับล่างไทยไม่พอ
เพราะไทยได้เข้าสู่สังคมสูงอายุมานับตั้ง
แต่ปี 2548 โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป
ในอัตรา 10.5% เมื่อ 10 ปีมาแล้ว

"แรงงานไทยพวกช่างฝีมือต่างๆ
ของบ้านเราเป็นที่ต้องการของต่างชาติ
เช่น สิงคโปร์ และประเทศใน
ตะวันออกกลาง ได้เห็นมานานแล้ว

แรงงานไทยพวกนี้จึงเดินทางไปทำงานต่างประเทศที่จ่ายค่าจ้างดีกว่า ดังนั้นสถานการณ์แรงงานช่างฝีมือ ช่างเทคนิค ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงระดับอาชีวศึกษาจึงขาดแคลนมาก และจะเห็นว่าแรงงานระดับนี้ไม่ค่อยตกงาน ซึ่งต่างจากคนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสายสังคมศาสตร์ที่จะตกงานมากกว่า เพราะไม่ใช่สายวิชาที่นายจ้างต้องการ

นอกจากนี้นายจ้างยังมีปัญหาเรื่องบัณฑิตจบใหม่ที่ขาดทักษะความพร้อมในการทำงานอีกด้วย สำหรับบัณฑิตที่จบสายวิชาที่ตลาดต้องการ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ บัญชี ไอที การตลาด และการขาย นายจ้างจะประสบปัญหาพนักงานรุ่นใหม่ชอบเปลี่ยนงานเป็นว่าเล่น ทำให้นายจ้างรู้สึกไม่คุ้มค่าการลงทุนในการจ้างและฝึกอบรมพนักงานใหม่

รศ.ดร.ศิริยุพา กล่าวต่อว่า หลังจากเปิด AEC การเคลื่อนย้ายเข้ามาของแรงงานระดับล่างจากประเทศเพื่อนบ้านอาจจะลดน้อยลงไป เพราะจะมีชาวต่างชาติเข้าไปลงทุนในประเทศเหล่านี้มากขึ้น แรงงานกลุ่มนี้จึงไม่จำเป็นต้องเดินทางมาทำงานในประเทศไทย และไทยก็

อาจจะขาดแคลนแรงงานระดับล่างมากยิ่งขึ้นไปอีก ส่วนแรงงานที่เป็นผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญระดับกลาง คงจะไม่มีการเคลื่อนย้ายเข้า-ออกมากนัก เพราะค่าจ้างของไทยอยู่ในระดับรองลงมาจากสิงคโปร์ มาเลเซีย

ส่วนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญระดับสูงนั้นแต่ละประเทศในอาเซียนจ่ายค่าตอบแทนให้ในระดับพอกัน และผู้บริหารระดับสูงในอาเซียนมักอยู่ในวัยที่อาวุโส มีครอบครัวแล้ว ไม่อยากโยกย้ายถิ่นฐาน จึงไม่น่ามีการเคลื่อนย้ายเข้า-ออกมากนัก แต่น่าจะออกมาในรูปแบบของการเดินทางข้ามประเทศเพื่อปฏิบัติงานเป็นระยะๆ มากกว่า ซึ่งจะมีมากขึ้นตามกระแสความเป็นนานาชาติที่ทำให้บทบาทการทำงานของผู้บริหารต้องมีความเป็น "อินเตอร์" มากขึ้น การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะสูงในทุกระดับของไทยจะส่งผลให้ความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการของไทยลดลง และนักลงทุนต่างชาติจะให้ความสนใจไปลงทุนในประเทศที่มีแรงงานมากกว่าในแง่คุณภาพและ/หรือปริมาณ ซึ่งจะมีประเทศที่มีในแง่ปริมาณและคุณภาพ คือ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และในแง่ปริมาณคือ อินโดนีเซียและกัมพูชา

สำหรับแรงงานระดับผู้บริหารขั้นต้นและระดับกลาง องค์กรไทยค่อนข้างขาดแคลนเช่นกัน แต่สถานการณ์ยังไม่วิกฤติเท่าการขาดแคลนช่างฝีมือ แต่ใน

อีก 3 ปีข้างหน้าเชื่อว่ารายได้ของประเทศไทย คือ ไทยจะเป็นประเทศที่มีแรงงานสูงวัยมากขึ้น และมีแรงงานหนุ่มสาวน้อยลง อีกทั้งผลสำรวจหนี้ครัวเรือนทั่วประเทศก็พบว่า คนไทยในแต่ละครัวเรือนมีหนี้มากขึ้น มีการออมลดลง สุขภาพของคนไทยก็แย่งทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต สรุปภาพในอีก 3 ปีข้างหน้าคือ ตลาดแรงงานไทยจะเป็นคนสูงวัย ไม่มีเงินเก็บ และอ่อนแอ

นอกจากนี้ รศ.ดร.ศิริยุพา มีความเห็นว่า ปัญหา HR เป็นปัญหาระดับชาติที่จะมารอแก้โดยองค์กรที่เป็นปลายทางของกระบวนการพัฒนาคนไม่ได้ เพราะจะไม่ทันกาล และไม่มีประสิทธิภาพ สิ่งที่องค์กรนายจ้างจะทำได้ในฐานะที่อยู่ปลายทางคือ การปรับปรุงระบบการปฐมนิเทศพนักงานให้เรียนรู้งานเร็วขึ้น พัฒนาการฝึกอบรมพนักงานทุกระดับให้มีผลลัพธ์ดีขึ้นเร็วขึ้น ในราคาต้นทุนที่ต่ำลง เพราะนายจ้างต้องง้อลูกจ้างที่เข้า-ออกงานเป็นว่าเล่น ระบบการพัฒนาคนจึงต้องปรับให้มีความยืดหยุ่น เรียนรู้ไว ใช้งานได้เร็ว สนุก ดึงดูดใจพนักงานรุ่นใหม่ที่ยากพัฒนาตัวเองให้อยากมาทำงานกับองค์กรเข้ากับสถานการณ์แรงงาน